

BÁO CÁO

Về tác động của dịch bệnh virus Covid-19 đối với khu vực kinh tế tập thể, hợp tác xã

Kính gửi: Thủ tướng Chính phủ

Liên minh Hợp tác xã Việt Nam kính báo cáo Thủ tướng Chính phủ các khó khăn trong hoạt động sản xuất, kinh doanh của khu vực kinh tế tập thể, hợp tác xã do tác động của dịch bệnh Covid-19 và kiến nghị một số giải pháp như sau:

1. Một số giải pháp hệ thống Liên minh Hợp tác xã Việt Nam đã triển khai thực hiện

- Thực hiện chỉ đạo của Ban Bí thư, Thủ tướng Chính phủ và hướng dẫn của Bộ Y tế về việc phòng, chống dịch bệnh Covid-19, Thường trực Liên minh Hợp tác xã Việt Nam đã ban hành 02 văn bản chỉ đạo trong toàn hệ thống (văn bản số 41/LMHTXVN-VP ngày 31/01/2020, văn bản số 12/CV-CĐLMHTVN ngày 11/3/2020) yêu cầu Liên minh Hợp tác xã cấp tỉnh, đơn vị trực thuộc, các đơn vị thành viên đẩy mạnh tuyên truyền, nâng cao nhận thức, quán triệt và thực hiện nghiêm các biện pháp phòng, chống dịch bệnh Covid-19; đồng thời, chủ động nắm bắt kịp thời khó khăn, vướng mắc, thiệt hại sản xuất, kinh doanh của hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã, tổ hợp tác để báo cáo cấp ủy, chính quyền địa phương và Thủ tướng Chính phủ.

- Hệ thống Liên minh Hợp tác xã Việt Nam tập trung thực hiện nhiệm vụ và giải pháp hỗ trợ cho hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã, tổ hợp tác khắc phục khó khăn, đẩy mạnh sản xuất, kinh doanh: Tư vấn, hỗ trợ hợp tác xã tiếp cận vay vốn các tổ chức tín dụng, Quỹ Hỗ trợ Phát triển Hợp tác xã; nâng cao năng lực quản trị; đẩy mạnh các hoạt động xúc tiến thương mại, kết nối cung - cầu và tiêu thụ hàng nông sản; huy động các nguồn lực triển khai xây dựng mô hình hợp tác xã gắn với chuỗi giá trị tại 63 tỉnh, thành phố; chủ động tìm kiếm, phối hợp với các doanh nghiệp chế biến nông sản, xúc tiến đầu tư chuỗi sản phẩm nông sản – thành phần chủ lực vùng, quốc gia ở một số tỉnh (Thanh long, thịt lợn...); chỉ đạo Quỹ Hỗ trợ Phát triển hợp tác xã thực hiện cơ cấu lại kỳ hạn trả nợ, gia hạn nợ đối với hợp tác xã; hướng dẫn hợp tác xã tiếp cận Quỹ quốc gia giải quyết việc làm; đẩy mạnh tư vấn, hỗ trợ thành lập mới hợp tác xã...

- Các hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã, tổ hợp tác cập nhật kịp thời diễn biến dịch bệnh Covid-19, điều chỉnh kế hoạch sản xuất, kinh doanh và đầu tư, huy động

nguồn lực của thành viên để ứng phó với khó khăn, thiệt hại do cầu tiêu dùng trong nước và xuất khẩu giảm mạnh.

2. Tác động của dịch bệnh virus Covid-19 đối với khu vực kinh tế tập thể, hợp tác xã

Theo báo cáo của Liên minh Hợp tác xã cấp tỉnh và hợp tác xã thành viên, đến đầu tháng 3/2020, chỉ có một bộ phận các hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã, tổ hợp tác sản xuất lúa gạo, chăn nuôi gia cầm, lợn, rau xanh tiếp tục phát triển do nhu cầu thị trường trong nước tăng, giá bán có lãi; còn lại, phần lớn hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã, tổ hợp tác trong các ngành (nông nghiệp, công nghiệp và dịch vụ) giảm sản lượng, doanh thu, thu nhập của thành viên, người lao động, nhất là ngành du lịch, giao thông vận tải...

- Đối với hợp tác xã nông nghiệp: Gần 70% thành viên không nhập được giống cá, giống cây trồng từ Trung Quốc; giảm 45% giá bán nông sản, thực phẩm (rau, củ, quả, xoài, mít, cam, bưởi, thanh long, dưa, tôm,...) so với tháng 12/2019; các hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã xuất khẩu nông sản sang thị trường Trung Quốc bị đình trệ, giảm 40% kim ngạch xuất khẩu.

- Đối với hợp tác xã phi nông nghiệp: Hầu hết hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã vận tải, thương mại, dịch vụ, tiêu thủ công nghiệp, du lịch,... cũng chịu tác động tiêu cực do dịch bệnh: 1.338 hợp tác xã vận tải hành khách du lịch, chỉ có 20% khách thuê; hợp tác xã vận chuyển hành khách xe buýt và tuyến cố định sụt giảm khoảng 40% lượng khách đi xe; hợp tác xã vận chuyển hàng hóa bằng Công ten nơ xuất nông sản sang Trung Quốc nằm chờ rải rác ở cửa khẩu, phát sinh nhiều chi phí kho bãi, hàng hóa hư hỏng nhiều; phần lớn hợp tác xã thương mại, dịch vụ, du lịch giảm khoảng 40% doanh thu, hầu hết hợp tác xã tiêu thủ công nghiệp, thủ công mỹ nghệ, may mặc hoạt động cầm chừng do thiếu nguyên liệu, lao động và khó khăn tiêu thụ.

- Đối với Quỹ tín dụng nhân dân: Doanh số cho vay sụt giảm đáng kể do các thành viên không tiêu thụ được sản phẩm, sản xuất kinh doanh bị đình trệ, giảm nhu cầu vay vốn.

3. Đề xuất, kiến nghị

Để kịp thời tháo gỡ khó khăn cho khu vực kinh tế tập thể, hợp tác xã do dịch bệnh COVID-19 gây ra, Liên minh Hợp tác xã Việt Nam kính đề nghị Thủ tướng Chính phủ, các bộ, ngành và địa phương:

a) Ban Chỉ đạo Phòng chống dịch bệnh Covid-19 quốc gia cập nhật, dự báo và công bố kịp thời, đầy đủ diễn biến, biện pháp chống dịch bệnh ở trong nước, ngoài nước, nhất là các nước có quan hệ thương mại lớn với Việt Nam (Trung Quốc, Nhật Bản, Hàn Quốc, Mỹ, Tây Âu,...) để các tổ hợp tác, hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã xây dựng và thực hiện phương án sản xuất, kinh doanh phù hợp, hạn

chế thiệt hại; chủ động huy động nguồn lực để đầu tư, khôi phục và phát triển sản xuất, kinh doanh khi dịch bệnh suy giảm.

b) Thực hiện đồng bộ các giải pháp để ổn định kinh tế vĩ mô, đảm bảo các cân đối lớn của nền kinh tế, nhất là cân đối cung cầu hàng hóa và dịch vụ cho sản xuất và tiêu dùng, ổn định giá cả thị trường các mặt hàng thiết yếu như lương thực, thực phẩm, thuốc chữa bệnh, vật tư cho sản xuất nông nghiệp (giống cây trồng, vật nuôi...), nguyên liệu cho ngành sản xuất có nhiều lao động (điện tử, dệt may, chế biến gỗ); giảm lãi suất cho vay, điều hành linh hoạt tỷ giá.

c) Đối với quan hệ tín dụng, thanh toán và tiền tệ giữa tổ hợp tác, hợp tác xã với các tổ chức tín dụng: Cho kéo dài thời hạn cho vay, giãn kỳ hạn trả nợ, giảm lãi suất tiền vay; giảm các loại phí liên quan đến khoản vay, thanh toán và các giao dịch khác; đơn giản hóa thủ tục cho vay không bảo đảm bằng tài sản; đáp ứng nhu cầu mua ngoại tệ để nhập khẩu; Cho phép Quỹ Hỗ trợ Phát triển hợp tác xã trực thuộc Liên minh HTX Việt Nam và các tỉnh, thành phố thực hiện các giải pháp nêu trên trong quan hệ tín dụng với các hợp tác xã, tổ hợp tác.

d) Về thuế, bảo hiểm, phí và lệ phí, tiền thuê đất của các hộ sản xuất, kinh doanh, tổ hợp tác, hợp tác xã: Giãn thời hạn nộp thuế VAT 06 tháng; giảm 01 năm thời hạn nộp thuế thu nhập doanh nghiệp, giảm thuế thu nhập doanh nghiệp ở mức thấp hơn so với doanh nghiệp và áp dụng dài hạn; giảm tiền thuê đất, phí và lệ phí trong thời hạn ít nhất 01 năm; giãn thời hạn nộp bảo hiểm xã hội 6 tháng/lần.

đ) Khẩn trương ban hành Nghị định về tổ chức và hoạt động của hệ thống Quỹ hỗ trợ phát triển HTX từ trung ương và địa phương để Liên minh Hợp tác xã Việt Nam và các địa phương có khung khổ pháp lý tạo điều kiện cho các Quỹ hỗ trợ phát triển hợp tác xã mở rộng cho vay đối với hợp tác xã; cấp bổ sung vốn điều lệ cho Quỹ Hỗ trợ Phát triển Hợp tác xã trung ương đến năm 2020 đạt 1.000 tỷ đồng theo Quyết định số 23/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ và Quỹ hỗ trợ phát triển hợp tác xã địa phương để có nguồn vốn mở rộng tín dụng, hỗ trợ hợp tác xã.

e) Rà soát, sửa đổi, bổ sung chính sách hỗ trợ phát triển chế biến, chuỗi nông sản, thiết lập “Gói chính sách ưu đãi”, khả thi và đồng bộ về đất đai, thuế, tín dụng, đơn giản hoá và minh bạch thủ tục tiếp cận chính sách nhằm đẩy mạnh đầu tư chế biến nông sản, mở rộng thị trường xuất khẩu sản phẩm nông sản chủ lực quốc gia, vùng; phát triển bền vững chuỗi liên kết giữa tổ hợp tác, hợp tác xã nông nghiệp, chủ trang trại với các doanh nghiệp.

g) Giảm phí, lệ phí liên quan đến logistics, thủ tục hải quan để tạo điều kiện cho hợp tác xã nông nghiệp, phi nông nghiệp giảm chi phí và nhập khẩu vật tư, nguyên liệu sản xuất, xuất khẩu hàng hóa.

h) Ưu tiên, bổ sung kinh phí xúc tiến thương mại cho các hợp tác xã trong chương trình xúc tiến thương mại của Trung ương và địa phương; phê duyệt các đề án của Liên minh Hợp tác xã Việt Nam đã trình Thủ tướng Chính phủ (Đề án đào

tạo, nâng cao năng lực và chất lượng đội ngũ cán bộ, viên chức của hệ thống Liên minh Hợp tác xã Việt Nam giữ vai trò nòng cốt phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã, đáp ứng yêu cầu trong tình hình mới; Đề án Kiểm toán hợp tác xã); bổ sung kinh phí đào tạo nghề vùng nông thôn và giao cho các trường trực thuộc Liên minh Hợp tác xã Việt Nam thực hiện.

Liên minh Hợp tác xã Việt Nam xin trân trọng cảm ơn và kính trình Thủ tướng Chính phủ./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Ban Kinh tế Trung ương;
- Ban Dân vận Trung ương;
- Ủy ban Trung ương MTTQ Việt Nam;
- Văn phòng Chính phủ;
- Bộ Kế hoạch và Đầu tư;
- Bộ Tài chính;
- Bộ Nông nghiệp & PTNT;
- Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội;
- Bộ Công Thương;
- Bộ Giao thông Vận tải;
- Ngân hàng Nhà nước Việt Nam;
- BCH, BTV, Thường trực LMHTXVN;
- Chủ tịch LMHTX tỉnh, thành phố;
- Các đơn vị: VP, CSPT,
Quỹ HTPHTX, TTTTTT;
- Lưu: VP, CSPT.

} (để báo cáo)

Nguyễn Ngọc Bảo